

Unutulan Baba...

Uzak yerler, uzak olan her şey daha sessiz gibi gelir sanki bizlere. Oysa sessizliği yaratan mesafe değil, tercihlerdir. Siz duymak istemezseniz de araya zaten metre-kilometre cinsinden öte kavramlar girmiştir bile artık. Bir de şu var ki, sessizken sizi sadece önemseyenler duyar.

Önemsenmek, her canlının ihtiyacıdır ancak kalbi kırılmış küskün gönüller, artık önemsenmeyi de umursamazlar. Çünkü artık inanmıyorlardı. Eğer insanı önemseyorsanız böyle gönülleri ikna etmek,

inanın her şeyden zordur; çünkü bir şeye halâ inanmakla yeniden inanmak arasında büyük fark vardır...

Erzurum`da hane ziyaretlerimiz devam ederken bir cuma günü köy muhtarımız eşimi aradı ve "Kaymakam Bey merhaba, köyümüzde sıkıntılı bir durum var; bu hafta sonu bizim köyümüze gelebilir misiniz?" dedi. Bu rica üzerine eşim,

"Hayırdır muhtarım, inşallah kötü bir durum yoktur? Biraz anlat, nedir sorun?" dedi.

- Kaymakam Bey, köyümüzde bir Mahmut amcamız var; 6 aydır evinden dışarı çıkmıyormuş. Köy kahvehanesindeki arkadaşları çok ulaşmaya çalışmışlar kendisine, evine de gitmişler ama hanımı çok yaşlı, kulakları duymuyor. Mahmut amcanız yatıyor, uyuyor, deyip kapatıyormuş kapıyı. Arada sırada yakın arkadaşları içeri girip bakıyorlarmış, gerçekten de sürekli yatıyor ama hasta da değil; bizler ne yapacağımızı şaşırдық.
- Anladım muhtarım; ama sanırım amcamızın başka bir derdi var, muhtemelen morali bozuk.
- Kaymakam Bey, orası doğru; evlatlarına çok kırgın, gönül küskünlüğüne verdi, diyorlar.

Bu konuşmalardan sonra ertesi gün sabah köye gitmek için eşimle karar aldık. Cumartesi olmuştu; sabah erkenden hazırlandık. Kışın en çetin zamanları idi. Burası Erzurum; haliyle köy, çok uzak olmasa da cam gibi yollarda ya-

vaş yavaş dağları, yolları aştık. Köye vardığımızda muhtarımız, bizi yolun başında karşıladı.

- Hoş geldiniz Kaymakam`ım; ancak buradan sonrasına araba çıkmaz, birbirimize tutunarak yürüyeceğiz.

Hayatımda ilk kez böyle kümbet şeklinde pencereleri olmayan evler gördüm; evlerin sadece tek bir penceresi var. O pencere de açılmıyor; yalnızca ışık girmesi için yapılmış. Erzurum'un bu dağ eteğinde soğukla ancak bu tarz evler ile baş edebiliyordu bu güzel köy insanları. Birbirimize tutunarak yürüdüğümüz evlerin arası öyle dar ve birbirine yakın ki, bir eve ulaşmak için aynı anda iki kişi zor yürüebiliyordu. Buz tutmuş bu daracık yollarda, tek sıra halinde birbirimize tutunarak ilerlemeye başladık. Nihayetinde Mahmut amcanın evinin önüne gelmiştik. Kapıyı çaldık; açan, Mahmut amcanın ikinci eşiydi. Hakikaten çok yaşlıydı ve kulakları çok az duyuyordu. Muhtarımız oldukça yüksek sesle kendisine bizleri tanıttı ve içeri girmek için izin istedi. İçeri girdiğimizde oldukça karanlık ve havasız bir ortamda bulduk kendimizi. Evin yerleri topraktan idi toplamda iki odası vardı. Yaşlı teyze bizi Mahmut amcanın yattığı odaya, yani bu iki yaşlının hayatlarını sığdırdıkları odaya buyur eti. Odaya girer girmez muhtarımız yüksek sesle,

"Mahmut amca, ne yatıyorsun? Bak, kaymakam geldi evine. Kalk bir merhaba, de!" dedi.

Mediha DERECİ
Erzurum-2017

Bu sözler üzerine bembeyaz sakalları, başında takkesi ile yorganın altından, yaşlılıktan küçülmüş umutsuz gözleri ile dünya tatlısı Mahmut amca bize baktı. Sonra birden yorganı üzerinden atıp öyle bir kalktı ki gözlerinden yaşlar boşalarak kocaman zayıf kollarını açtı ve hızla geldi, eşime sarıldı.

- Allah sizden razı olsun; benim evime mi geldiniz.

Kaymakam`im? Siz, beni unutmadınız... Bu sarsıcı sahne, orada hepimizi gözyaşlarına boğmuştu. Eşim, Mahmut amcaya sarılarak gözyaşlarını sildi ve şöyle söyledi:

- Yahu, sen kaç aydır kahveye camiye gitmiyormuşsun. Arkadaşların seni özlemiş. Sen kime kızdın? Söyle ben kulaklarını bir çekeyim hemen.

Mahmut amca, kendine gelmişti. İçinde sakladığı dertleri anlatmaya başladı bir bir.

- Benim 6 çocuğum var, altısını da okuttum. Bir başıma İstanbullarda okuttum. Bir tek çobanlıkla okuttum; sonra hepsi geçti gitti. Hanım da bizi bıraktı yalancı dünyada; böyle kimsesiz kaldım. Boşunaymış her şey; gençlik de emekler de yalanmış Kaymakam Bey...

Mahmut amca; sevinç, keder ve gözyaşlarını öyle uzun zamandır içinde uyutuyormuş ki bir diriliş gibiydi yatağından bize doğru koşması. Çok büyük kırgındı Mahmut amca; çünkü 6 tane evladı vardı ve o evlatların her birini okutmuş, evlendirmiş hayatlarını düzene sokmuştu. Üstelik tüm bunları, sadece çobanlık yaparak yapmıştı. Mahmut amca tüm gençliğini evlatlarına adanmış, Erzurum'un çetin dağlarında bir başına koyunları ile aylarca gezmiş; çayırda, dağ diplerinde, boş yaylalarda nasibini, rızkını aramış 6 çocuğu için. Onlar için bir ömür vermişti yalnız başına koyunları ile...

Gün gelmiş hayat arkadaşını, can yoldaşını kaybetmişti; sonrasında

daha da yalnız kalmıştı. Belki evlatlarından umut etmişti babalarını yalnız bırakmazlar diye; ama öyle olmadı, bıraktılar...

Bu, öyle bir bıraktı ki, iklimi yok, mevsimi yok; zamanı durmuş akmayan nehirlerin, kurumuş taşları gibi umutsuz ve cansızdı.. Aylardır aramıyor ve gelmiyorlardı; artık Mahmut amca da çoban değildi. Kadim dostları olan yaylaları, sürüleri de yoktu. Her şey bitmiş, herkes hayat içinde bir yol çizmiş; verilen emekler, verildiği zamanın içinde yitip gitmişti. Mahmut amca'yı arkada bırakıp unutmuşlardı bile... Çünkü babalarının inşa ettiği temelin üzerine çıkmak rahat ve kolaydı...

Mahmut amcanın ise bir derin tevekkülden başka sığınacağı hiçbir mağara yoktu. İçindeki matem ancak derin bir teslim ve tevekkül teselli edebilirdi. Yaşadığı bu son demerin yolu yoktu, yoldaşı yoktu...

O gün Mahmut amca'yı uzun uzun dinledik, teselli ettik; sosyal medya hesabımızda paylaşmak üzere kendisinden izin isteyip fotoğraflar çekindik beraberce. Bayağı morali düzelmiş, kendine gelmişti. Mahmut amcaya, yaşadığı bu evin, sağlıklı koşullar altında olduğunu anlattık, ihtiyaç listelerini oluşturduk. Ayrıca kendisini, eşimin bir proje ile yaptığı 2+1 şeklinde, her güzel sağlıklı koşulu barındıran prefabrik eve taşımaya ikna ettik. Sonrasında da en kısa sürede ve sık sık görüşmek üzere vedalaşıp ayrıldık. Hepimiz yol boyunca suskun ve düşünceliydik; bu hikâye hepimizi incitmişti ve alınacak büyük dersler vardı her birimiz için...

O hafta sonundan sonra, hafta içi mesai başlamış, hafta sonu ziyaretlerimiz ve fotoğraflarımız kaymakamlığımızın sitesinde yayımlanmıştı ve işin en acı tarafı da bundan sonra başladı.

Mahmut amcanın çocukları, sosyal medyada babalarını görünce apar

topar kaymakamlığımızın Sosyal Hizmetler Müdürlüğünü arayıp derhal fotoğrafların silinmesini istemişler; ayrıca rezil olduklarını söyleyip sitem de etmişler. Sonrasında da bu evlatlar, "Biz uçak bileti aldık, babamızı almaya geliyoruz. Kimseye muhtaçlığımız yok; siz, o fotoğrafları lütfen silin. Yeterince rezil olduk." demişler.

Evet, Mahmut amca evlatları tarafından ilçeye gelinip alındı ve sahip çıkıldı. Şimdi soruyorum; peki o haber olmasaydı, o fotoğraflar olmasaydı ne olurdu? Bundan sonraki muhasebe sizlere kalmış...

İnşallah hiçbir evlat, anne babasını son nefesine kadar unutmaz, ihmal etmez. Yaşlılık zordur, yaşlılarla yaşamak da zordur; öyle olmasaydı Rabb`imiz hiç ayetinde yaşlılığı anlatır mıydı? Meryem Suresi'nin 4. ayetinde denildiği gibi, "Demişti ki: "Rabb`im, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben, sana dua etmekle mutsuz olmadım." ya da; İsrâ Suresi'nin, 23. ayetinde, "Rabb`in, ondan başkasına kulluk etmemenizi ve anne-babaya iyilikle-davranmayı emretti. Şayet, onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlılığa ulaşırsa, onlara, "Öf" bile deme ve onları azarlama; onlara güzel söz söyle." olduğu gibi buyurur muydu?

Demek ki insan ihtiyarlayınca, "öf" denilebilecek bir hal alır ki, bu tedbiri almış, uyarmıştır bizi Rabb`imiz... Ben de şöyle söylüyorum dostlar:

"Yaşlılık, mevsim ikliminin sonbaharıdır; yapraklar dökülmüş, dalında meyve kalmamıştır.. Ancak siz, siz olun, onun gölgesinde oturduğunuz, meyvelerini yediğiniz mevsimleri unutmayınız...

Mediha Dereci'nin 2021 yılında yayımlanan "Camdan Hayatlar" kitabında yer alan bu öyküsü, 10 Ocak İdareciler Günü Merhum Vali-Orhan Alaaddin Erbuğ-Meslekte Olay Ve İzleri Adlı Anı Yarışmasını Ödülü'ne layık görülmüştür. (Künyesi: Dereci, M. (2021) Camdan Hayatlar-Bir İçişleri Hikayesi, İstanbul: Motto, s.69-75.)